

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 3P/14/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5920200386
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Krajčiová
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2020:5920200386.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok sudkyňou JUDr. Renátou Krajčiovou vo veci starostlivosti súdu o mal. P. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ako matka, zast. v konaní kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, IČO: 30794536, mal. dieťa neodkladným opatrením odovzdané do starostlivosti Z. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX, V., dieťa rodičov: A. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom mesto V., adresa na doručovanie: N. XX, V., otec neuvedený, za účasti prokurátora, o návrhu matky na zverenie mal. dieťaťa do jej osobnej starostlivosti, o uloženie výchovného opatrenia (začatom ex offo), takto

rozhodol:

I. Súd z v e r u j e maloletého P. P., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

II. Súd u k l a d á výchovné opatrenie podľa § 37 ods.2 písm. b) Zákona o rodine. Súd u r č u j e nad výchovou maloletého P. P., nar. XX.XX.XXXX dohľad.

III. Dohľad b u d e v y k o n á v a n ý za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok a mesta Ružomberok.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.02.2020 zverenia mal. P. do svojej osobnej starostlivosti a zrušenia rozsudku o zverení mal. P. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky I. P.. V návrhu uviedla, že mal. P. bol rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 9P/20/2019-47 zo dňa 24.07.2019, právoplatným dňa 21.08.2019 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke I. P.. Starostlivosť o maloletého zabezpečovala stará matka v svojej domácnosti do konca januára 2020. Následne vážne ochorela, mala diagnostikované onkologické ochorenie a liečbu absolvovala v nemocnici v Ružomberku. Jej zdravotný stav nedovoľoval naďalej zabezpečovať starostlivosť o mal. P.. Z tohto dôvodu po dohode so starou matkou prevzala P. do starostlivosti matka, ktorá sa o syna začala od februára 2020 starať. Maloletý prestúpil do prvého ročníka ŠZŠ v Kysuckom Novom Meste. Dňa 19.02.2020 sa matka spoločne s P.m a svojimi dvoma deťmi Z. P., nar. XX.XX.XXXX a D. A. P., nar. XX.XX.XXXX presťahovala z H. J. S. k matke na G. K.. Mal. deti odhlásila zo školy v Kysuckom Novom Meste a chcela ich dňa 02.03.2020 prihlásiť na tunajšiu Špeciálnu základnú školu. Vzhľadom na nepriaznivú zdravotnú prognózu starej matky chcela zabezpečovať starostlivosť o syna osobne v spoločnej domácnosti s rodičmi. Je invalidná dôchodkyňa, nikde nepracuje, zabezpečuje starostlivosť o ďalšie mal. deti. So synom má dobrý vzťah, syn chce s ňou zostať.

2. Okresná prokuratúra Ružomberok prípisom zo dňa 16.03.2020 oznámila vstup prokurátora do tohto začatého konania.

3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok sa dňa 24.03.2020 telefonicky skontaktoval s p. P. z dôvodu zistenia aktuálneho stavu mal. detí P.. Starý otec uviedol, že deti sú t.č. zdravé, v poriadku, starostlivosť zabezpečuje ich biologická matka. Zároveň oznámil, že jeho manželka I. P. skonala dňa 18.03.2020 a dňa 20.03.2020 bola pochovaná v Kysuckom Novom Meste. Úmrtný list zatiaľ nemal vybavený. Opatrovateľský príspevok si na neho bude vybaviť jeho syn S. P.. Následne po vykonanom tel. rozhovore sa skontaktovali s pracovníčkou matriky MÚ Ružomberok, ktorá im oznámila, že dnes obdržala oznámenie o úmrtí p. I. P. z Mestského úradu Kysuckého Nového Mesta, kde bola aj menovaná pochovaná. Na základe tohto bude vystavený úmrtný list, ktorý zašle. Odd. SPODaSK sa skontaktovalo s p. Mgr. H., riaditeľkou ŠZŠ Malé Tatry Ružomberok, ktorá uviedla, že s matkou mal. detí p. G. bola len raz 02.03.2020. Prišla so svojimi dvoma mal. deťmi s Z. a D. A., ktoré v ten deň ostali na vyučovaní okrem mal. P.. Matka uviedla, že P. v ten deň bolelo brucho. Do 10.03.2020, kedy sa na škole riadne vyučovalo p. riaditeľka nevidela mal. P., škola od 11.03.2020 do 13.03.2020 mala vyhlásené chrípkové prázdniny a od 16.03.2020 pre vyhlásený núdzový stav súvisiaci so šírením koronavírusu bola škola uzatvorená. Mal. deti sú do toho dňa nezaevidované v škole, nakoľko matka nepredložila školou vyžiadané doklady, týkajúcich sa mal. detí potrebných na prijatie do ich školy. Matka mala prísť dňa 12.03.2020 osobne do školy, avšak tel. oznámila, že sa nemôže dostaviť, nakoľko má iné dôležité starosti, ktoré p. riaditeľke nekonkretizovala. Pani riaditeľka ich informovala, že u mal. deťoch eviduje neospravedlnenú absenciu od 03.03.2020 do 10.03.2020, mal. P. má navyše potvrdenú aj neospravedlnenú absenciu za deň 02.03.2020. Matka p. riaditeľke uviedla, že si ospravedlnenku pre mal. deti zoženie.

4. Matka vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 02.04.2020 uviedla, že už má P. dávno, ešte stará matka žila, ešte bývala v Kysuckom Novom Meste, keď si ho k sebe vzala. Má pocit, že to bolo pred Vianocami, kedy si chlapca k sebe zobrala. Vtedy ešte bývala v Kysuckom Novom Meste s manželom a dvoma ďalšími mal. deťmi. Mal. P. začal tam chodiť aj do školy na ul. Lipovej v Kysuckom Novom Meste, on tam chodil asi 1 mesiac. Potom sa tam ukončil nájom bytu a odišli do Ružomberka na Biely Potok ku starej matke, odišla ona s deťmi aj manžel, niekedy v januári tohto roka. Manžel neprišiel hneď so ňou a s deťmi, on prišiel až asi o 2-3 dni. Odvtedy žije spolu so všetkými tromi deťmi v Ružomberku na Bielom Potoku aj s manželom. Čo sa týka detí, tak Z. a D. A. nastúpili hneď prvý deň do školy, keď ich bola zaevidovať, ale P. nenastúpil hneď prvý deň, lebo mal zdravotné problémy. P. je prihlásený do školy v Malých Tatrách v Ružomberku. Je to špeciálna základná osobitná škola. Bola za p. riaditeľkou tejto školy tak, ako jej odkázala, že má prísť, dohodnuté, mal. P. je tam riadne zaevidovaný. Ona ho evidovala k tomu dňu, keď prišla aj s dvoma ostatnými deťmi bez P.. S P.m majú dobrý vzťah, poslúcha, ako každé iné decko. Je pravdou, že stará mama sa starala o neho od narodenia, isto bol na ňu naviazaný, jej smrť zvláda podľa jej názoru normálne. K otázke zdravotného stavu, ako sa chce starať o dieťa, keď ona sama podľa posudku potrebuje starostlivosť, poukázala, že manžel povedal sám, že ak to bude potrebné, on si zoberie P. do svojej starostlivosti. Tvrdí, že jej manžel je biologickým otcom mal. P., je to D. G.. Nelieči sa na psychiatrii, je pravdou, že mala menšie depresie, lieky neberie. Navštevovala psychiatra v Kysuckom Novom Meste, nevie, kedy u neho bola naposledy, ani si to nepamätá. Manžel poberá príspevok na opatrovanie na jej osobu. On skončil poberanie tohto príspevku v marci 2020, bol to príspevok vo výške cca. 300 eur, nevie sa vyjadriť, odkedy on tento príspevok poberal. Manžel uvádza, že chlapca si zoberie na seba. On sa dokáže postarať nielen o ňu, o ďalšie deti, ale tiež aj o P.. Jej manžel je biologickým otcom všetkých troch jej detí. Otcovstvo mal. detí, zápis do ich rodných listov doteraz neriešili, nemysleli si, že to je potrebné. Otec si zariadi zápis otcovstva do rodných listov všetkých 3 detí vrátane mal. P. a následne bude žiadať o ich zverenie do starostlivosti.

5. Kol. opatrovník vo svojom prednese na pojednávaní dňa 02.04.2020 poukázal na to, že ako náhle budú mať k dispozícii rodný list mal. P., kde bude vyznačený ako otec manžel matky, tak sa s ním skontaktujú a podajú súdu správu o prešetrení pomerov, či skutočne domnelý otec detí tam je a ako je zabezpečená starostlivosť o deti. Keď boli naposledy na šetrení pomerov v domácom prostredí u matky, matka im povedala, že jej zdravotný stav je taký, že je schopná o deti sa postarať, ona prisľúbila, že prinesie správu od lekára, že je schopná postarať sa o deti. Sú ochotní pomôcť matke a jej manželovi v súvislosti s vybavovaním zápisu otca do rodného listu maloletého, prípadne ďalších mal. detí na matričnom úrade.

6. Okresný súd Ružomberok uznesením č.k. 3P/14/2020-47 zo dňa 02.04.2020 zastavil konanie o návrhu navrhovateľky v časti o zrušenie rozsudku Okresného súdu Ružomberok o zverení maloletého P. P.a, nar. 20.12.2010, do náhradnej osobnej starostlivosti I. P., nar. 05.10.1963, trvale bytom SNP

7035/71, Ružomberok, zomr. 18.03.2020, na základe späťvzatia návrhu v tejto časti matkou s poukazom na ust. § 29 ods. 1,2,3 CMP. Súd poukázal, že ostatní účastníci konania so späťvzatím návrhu v uvedenej časti vyjadrili svoj súhlas. Súd poznamenal, že ide o konanie, ktoré mohlo začať aj bez návrhu - konanie vo veci starostlivosti o mal. deti a preto skúmal, či je potrebné v tomto konaní pokračovať. Súd nevzhliadol potrebu pokračovania v tomto konaní, keďže má za to, že náhradná osobná starostlivosť zanikla zo zákona smrťou osoby, ktorej bolo mal. dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti v zmysle § 47 ods.1 písm. c) Zákona o rodine.

7. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok podal súdu dňa 08.04.2020 aktuálnu správu z prešetrenia pomerov v domácnosti matky mal. detí, keď uviedli, že v čase ich návštevy dňa 07.04.2020 bola prítomná biologická matka, jej otec Jozef P., mal. P. a jeho dvaja súrodenci Z. P. a D. A. P.. Rodina býva v prenajatom staršom rodinnom dome, kde majú k dispozícii dve izby a kuchyňu. Domácnosť je skromne zariadená starým nábytkom, ktorý prevažne patrí majiteľovi domu. V dome je zavedená voda a elektrická energia, kúria pevným palivom. Nemajú kúpeľňu, prerábajú časť kuchyne, kde zatiaľ umiestnili WC. V dome nie je zabezpečená riadna hygiena a poriadok. V čase návštevy bolo v domácnosti nafajčené. Mal. deti spali v izbe so starým otcom. Matka uviedla, že jej manžel p. G. je niekde dole asi v Kysuckom Novom Meste a ona sa nevie vyjadriť, či bude ochotný pomáhať jej pri starostlivosti o mal. deti. Taktiež nie je ochotný uznať k deťom otcovstva. Vyjadrila sa, že sa pokúsi do pojednávania zabezpečiť doklad o svojom zdravotnom stave. Zároveň požiada svoju sestru p. Z. G. ovú pomoc, aby v prípade, že sa jej nepodarí zabezpečiť doklad od psychiatra o svojom zdravotnom stave, ona dočasne zabezpečovala starostlivosť o jej mal. deti. Matka bola upozornená, že v prípade, že ani manžel ani sestra nebudú ochotní pomáhať jej pri starostlivosti o deti, tieto môžu byť neodkladným opatrením umiestnené v zariadení. Matka sa vyjadrila, že nie je stotožnená s tým, že by deti mali byť umiestnené, preto sa pokúsi zabezpečiť starostlivosť o mal. deti v rámci svojej rodiny. Ďalej preukázala, že má zabezpečené finančné prostriedky na nevyhnutné potreby a stravu pre mal. deti.

8. Svedkyňa Z. G.ová vo svojom výsluchu na pojednávaní dňa 09.04.2020 uviedla, že je sestrou navrhovateľky A.y G.ovej, ktorá ju oslovila, či by nebola schopná jej pomôcť postarať sa o mal. P., pokiaľ ona si nezabezpečí posudok o jej zdravotnom stave, že je schopná sa o neho starať. S týmito súhlasím. Je ochotná prevziať aj právnu zodpovednosť v tom zmysle, že jej bude dieťa odovzdané do starostlivosti dočasne na základe uznesenia súdu o neodkladnom opatrení. Maloletého pozná, aj on ju, určite nie je pre neho cudzia osoba. Bola s ním v kontakte, keď som navštevovala jej matku, lebo ona sa o neho starala. Starostlivosť o maloletého dokáže zvládnuť vzhľadom aj k jeho aktuálnemu vývojovému štádiu, dá sa to zvládnuť, on je v pohode. K bytovým, sociálnym, osobným pomerom býva v mestskom nájomnom byte, je to síce 1-izbový, ale dosť veľký byt, majú ho prerobený. V tom byte býva ona, jej manžel a syn, ktorý má 21 rokov. Jej syn to zvládne bez problémov, P. má rád, nevidí v tomto žiaden problém. Sú schopní zabezpečiť riadnu školskú dochádzku maloletého, nakoľko tento je žiakom Špeciálnej ZŠ v Ružomberku, hoci momentálne vyučovanie neprebíha, ale v prípade, že dôjde k obnoveniu. P. bol u nich na návšteve, pozná ich domáce prostredie, chodí stále. Bol ešte so starou mamou. Súhlasí s tým, aby súd dočasne zveril mal. P. do jej starostlivosti.

9. Okresný súd Ružomberok uznesením č.k. 3P/14/2020-68 zo dňa 09.04.2020 začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia o dočasnom odovzdaní mal. P. P.a, nar. 20.12.2010, trvale bytom Mesto Ružomberok do starostlivosti Z. G.ovej, nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX, XXX XX V..

10. Okresný súd Ružomberok uznesením č.k. 3P/14/2020-85 zo dňa 09.04.2020 dočasne odovzdal mal. P. P.a, nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Mesto Ružomberok, do starostlivosti Z. G.ovej, nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX, V., keď toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Ružomberok pod sp.zn. 3P/14/2020.

11. Okresný súd Ružomberok uznesením č.k. 3P/14/2020-107 zo dňa 03.06.2020 začal konanie podľa § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. o uloženie výchovného opatrenia v zmysle §-u 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. - určenie dohľadu nad výchovou mal. dieťaťa na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok.

12. Z. G.ová vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 16.06.2020 uviedla, že je za to, aby sa matka o mal. P. starala. Podľa jej názoru matka je schopná sa o P. postarať. Mal. P. svoju matku rešpektuje. Za obdobie, čo dieťa bolo odovzdané jej do starostlivosti, bolo s matkou v kontakte. Matka sa vie o

maloletého postarať, chlapec má tam kde spať, má zabezpečenú stravu aj oblečenie, prádlo. P. má takú živú povahu. Matka ho dokáže riadne vychovávať, určiť mu presný režim, dohliadať nad rešpektovaním určených pravidiel, prípadne zvládnuť, ak chlapec pravidlo nedodrží. Počas osobného kontaktu s matkou si nevšimla na nej nejaký problém. P. je dobrý chlapec, stará mama ešte keď žila, ona sa o neho dobre starala. S matkou má vzťah, vždy bývali pri sebe. Asi 2 roky dozadu stará mama aj s manželom prišli do Ružomberka, najprv ich zobrala k sebe aj s P.m a potom si našli bývanie na G. K.. Aj potom matka s ostatnými deťmi navštevovala starú mamu a P., oni vždy boli zvyknutí byť spolu, bývať blízko seba. P. je zvyknutý na matku, určite to nie je pre neho neznáma osoba. Stará mama vždy hovorila, že si ho dá na seba. Chcela byť ona za neho zodpovedná.

13. Kol. opatrovník vo svojom prednese na pojednávaní dňa 16.06.2020 poukázal na to, že rodinu pozná od samotného začiatku, do rodiny pravidelne chodí. Ohľadom dvoch ostatných detí tunajší súd uznesením uložil výchovné opatrenie, nariadil nad výchovou mal. detí dohľad. P. od doby, ako sa vrátil z nemocnice, sa zdržiava u matky, asi 05.06. bola ukončená hospitalizácia. Naposledy keď tam boli, sedel na vozíku alebo niekedy leží na posteli. Má operovanú nohu, zrazila ho motorka. Naposledy sedel von na terase. Doma bola matka, dve staršie deti, starý otec, bol tam aj manžel matky. Sústavne tam býva aj jej sesternica. Naposledy tam boli 11.06. Vzhľadom k tomu, že je tam dohľad, chodievajú tam asi každý týždeň. Majú takýto plán aj do budúcnosti s tým, že bude tam chodievat' aj mesto. Matka sa o deti dokáže postarať, matka zabezpečuje starostlivosť o všetky deti. Čo sa týka stravy, ošatenia, nie je problém, problém je s hygienou a poriadkom v domácnosti. Niekoľko krát ich na to upozorňovali, ale bezvýsledne. Čo sa týka školy, toto všetko matka dokáže zabezpečiť, všetky tri deti vrátane P. navštevujú špeciálnu školu v Ružomberku, t.č. stále sú doma vzhľadom na mimoriadnu situáciu s COVID-19 s tým, že deti sa určitou formou zúčastňujú prípravy, matka v tomto smere poskytuje súčinnosť v škole, že je schopná vykonávať starostlivosť. Dohľad nad rodinou treba. Zo zdravotného hľadiska starostlivosť o maloletého aj v súčasnej situácii riadne zabezpečuje všetky prevozy, hospitalizáciu, matka z tohto hľadiska nič nezanedbala, chodí s chlapcom na kontroly, na preväzy. P. keď boli na návšteve, bol v pohode, s nimi komunikoval. Názor maloletého je taký, že chce jednoznačne zostať v domácnosti matky. Čo sa týka psychiatrickej, resp. psychologickkej diagnózy u matky, tak vo vzťahu k mal. deťom matka nemá problém, vôbec sa to neprejavuje, skôr sa to prejavuje vo vzťahu k sociálnym pracovníkom. Nepáči sa jej, že tam chodievajú, je podráždená, vulgárna, najradšej by ich asi vyhodila. Ona to považuje, že ju sledujú, že ju špehujú, teda má problém s nimi, že ju takto kontrolujú. Zažili z jej strany vulgárne správanie voči nim. Nikdy neboli svedkom nevhodného správania matky k mal. P.vi, prípadne jej ďalším deťom. Deti sú veselé, v pohode, komunikujú, riadne sú oblečené, nič im nechýba, len to správanie matky voči sociálnym pracovníkom alebo keď ju chcú na niečo upozorniť, to neznáša. Matka si je vedomá toho, že pokiaľ by riadne nezabezpečila starostlivosť o mal. deti, to znamená všetky základné potreby, zdravotnú starostlivosť, školu, tak budú zvažovať podanie iného návrhu aj na nariadenie ústavnej starostlivosti. Pravidelne tam budú vykonávané návštevy, ak by niečo nefungovalo, hneď bude situácia riešená. Odporúča zveriť mal. deti do starostlivosti matky. Ešte poukázal na jeden zásadný fakt, matka s deťmi nikdy nie je sama, je tam viacero dospelých osôb, ktoré môžu matke pomôcť, je tam starý otec mal. detí, chodievajú tam matkin brat, ktorý si vybavil opatrovanie na starého otca, pravidelne tam chodievajú aj manžel matky, minimálne 1x do týždňa USPVR Ružomberok a tiež mesto Ružomberok, budú chodievat' do domáceho prostredia matky s tým, že takto v podstate už aj fungujú. Takto to bude nastavené na dva mesiace. Pokiaľ následne bude všetko poriadku, tak sa to zníži na interval 2x mesačne kontrola v domácom prostredí. Je za to, aby súd uložil výchovné opatrenie, nariadil dohľad nad výchovou maloletého. Do domáceho prostredia chodia terénni pracovníci UPSVR, ale aj terénni pracovníci z mesta Ružomberok a samozrejme chodí tam aj kol. opatrovník. Podľa názoru kol. opatrovníka bude takýto dohľad postačovať. Čo sa týka starostlivosti o deti, základnej starostlivosti, toto matka o deti zabezpečuje riadne, len ešte treba doriešiť hygienu a poriadok v domácnosti. K stanovisku psychológa zo dňa 13.05.2020, že denný dohľad počas prvých dvoch týždňov je potrebné uskutočňovať denne, uviedol, že matka s mal. deťmi v domácom prostredí nikdy nie je sama, vždy sú tam ďalšie dospelé osoby, buď starý otec, sesternica alebo jej manžel alebo jej brat. Staršia dcéra Z. je už vo veku 14 rokov a ona už by mohla matke v starostlivosti o deti pomáhať, len treba ju k tomu viesť, mohla by prípadne P. tiež niekedy postrážiť. Súrodenecké väzby sú vybudované, sú v poriadku. Čo sa týka starostlivosti starej matky, tá nepochybne z hľadiska hygieny, poriadku lepšie sa vedela postarať o chlapca, ale časom by mala problémy, matka je na chlapca prísnejšia. Starí rodičia v minulosti ho rozmaznávali, všetko mu dovolili. Matka v tomto smere určite je prísnejšia.

14. Prokurátorka Okresnej prokuratúry v Ružomberku vo svojom prednese na pojednávaní dňa 16.06.2020 súhlasila s tým, aby mal. dieťa bolo zverené matke a aby bolo uložené výchovné opatrenie určený dohľad nad výchovou mal. dieťaťa. Čo sa týka súčinnosti, tak navrhla do rozhodnutia dať súčinnosť UPSVR Ružomberok a tiež mesta Ružomberok.

15. Súd sa v rámci vykonaného dokazovania oboznámil s obsahom listín založených v spise: správa UPSVR Žilina, pracovisko Kysucké Nové Mesto vrátane príloh potvrdenie o poberaní dávky v hmotnej núdzi matkou r.2019, potvrdenie o poberaní prídavku na dieťa matkou r.2019, r. 2020, správa UPSVR Ružomberok vrátane prílohy úradný záznam z telefonátu s manželom starej matky p. P., úmrtný list I. P., správa UPSVR Ružomberok z prešetrenia pomerov v domácnosti biologickej matky a starej matky vrátane prílohy komplexný posudok UPSVR Žiliny, odbor sociálnych vecí a rodiny, úradný záznam od UPSVR Ružomberok, správa SP pobočka Čadca, psychologické vyšetrenie matky v UVN SNP Ružomberok - FN, psychologické oddelenie, pripojený spis tunajšieho súdu sp.zn. 9P/20/2019 o zverenie maloletého do NOS, a to najmä návrh, rozsudok zo dňa 24.07.2019 č.k. 9P/20/2019-47.

16. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Podľa § 47 ods.1 písm. c) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 28 ods. 1, ods.3 veta prvá Zákona o rodine:

(1) Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

(3) Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu.

Podľa § 37 ods.2 písm. b), ods.7, ods.8 veta prvá, druhá Zákona o rodine:

(2) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

(7) Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

(8) Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel.

17. Predmet konania v priebehu konania sa menil, pôvodne bol podaný návrh matkou na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a zverenie mal. dieťaťa do starostlivosti matky ešte za života starej matky, ktorej bolo mal. dieťa zverené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 9P/20/2019-47 zo dňa 24.07.2019 do náhradnej osobnej starostlivosti. Dôvodom podaného návrhu bol najmä zhoršený zdravotný stav starej matky. V priebehu konania stará matka zomrela, čo je zákonným dôvodom zániku náhradnej osobnej starostlivosti s poukazom na ustanovenie § 47 ods.1 písm. c) Zákona o rodine. Konanie o návrhu na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti v nadväznosti na uvedené na základe späťvzatia návrhu v tejto časti matkou bolo zastavené uznesením Okresného súdu Ružomberok č.k. 3P/14/2020-47 zo dňa 02.04.2020.

18. Následne bolo potrebné skúmať, či matka môže zabezpečiť osobnú starostlivosť o mal. dieťa, či je schopná sa o mal. dieťa riadne postarať. V tejto otázke vznikli pochybnosti - bol predložený súdu na matku vypracovaný dňa 25.07.2019 komplexný posudok Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností pre účely priznania sociálnej dávky pre jej manžela, z ktorého vyplynulo okrem iného, že matka sa považuje za fyzickú osobu s ŤZP, ktorá má výrazne zníženú orientačnú a komunikačnú schopnosť v dôsledku mentálnej retardácie a úzkostnej depresívnej poruchy s fobickými prejavmi, má sťažnenú sociálnu adaptabilitu a poruchy správania, má narušenú komunikačnú schopnosť a schopnosť prijímania

informácií, sama nemôže zabezpečiť niektoré úkony sebaobsluhy, starostlivosti o domácnosť, preto súd musel túto otázku skúmať a vyzval matku, aby predložila aktuálny posudok psychológa.

19. Súd poukazuje, že v priebehu konania bolo nariadené neodkladné opatrenie uznesením tunajšieho súdu č.k. 3P/14/2020-85 zo dňa 09.04.2020, ktorým bolo mal. dieťa odovzdané do starostlivosti Z. G.ovej, tety mal. dieťaťa, z dôvodu absencie aktuálneho posudku k zdravotnému stavu matky maloletého o jej schopnosti zabezpečiť riadnu starostlivosť o mal. dieťa.

20. V nadväznosti na uvedené Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok vykonával opakovane prešetrenie pomerov v domácom prostredí matky s pozitívnym výsledkom - matka má vytvorené podmienky pre starostlivosť o mal. dieťa a riadne vykonávala starostlivosť o mal. dieťa, pokiaľ bolo mal. dieťa u nej, bola schopná zabezpečiť otázky súvisiace so zdravotnou starostlivosťou o mal. dieťa, jeho školskou dochádzkou. Vyskytli sa len nedostatky ohľadom zabezpečovania poriadku v domácnosti. Súd poukazuje, že matka zabezpečuje starostlivosť ešte o dve ďalšie mal. deti.

21. Matka predložila súdu správu z psychologického vyšetrenia UVN SNP Ružomberok, Fakultná nemocnica, klinický psychológ Mgr. S. N. zo dňa 12.05.2020 k jej zdravotnému stavu, z ktorej vyplynulo odporúčanie ponechať deti v starostlivosti matky výlučne pod denným dohľadom terénneho sociálneho pracovníka, prípadne výlučne pod dohľadom druhej zodpovednej osoby po dobu minimálne 2-3 týždňov a v prípade priaznivých podmienok možnosť postupného rozvoľnenia dohľadu minimálne 1x mesačne v súčinnosti s obvodným lekárom, terénnymi sociálnymi pracovníkmi, pedagogickými a odbornými zamestnancami špeciálnej školy, ktorú mal. dieťa navštevuje.

22. Na základe vykonaného dokazovania súd má preukázané, že matka je schopná vykonávať riadne starostlivosť o mal. dieťa. Súd prihladol pri svojom rozhodovaní predovšetkým k záujmu mal. dieťaťa - existujúca citová väzba medzi mal. dieťaťom a matkou, ktorá je potrebná pre mal. dieťa okrem iného aj z dôvodu úmrtia starej matky maloletého, do náhradnej osobnej starostlivosti ktorej bol zverený rozsudkom súdu. Ďalej relevantné je tiež hľadisko zachovania stability výchovného prostredia - matka býva v rodinnom dome, kde žilo mal. dieťa predtým so starou matkou a v ktorom bývajú ďalší príbuzní, ktorých mal. dieťa pozná a ktorí môže pomôcť matke so starostlivosťou. Preto súd vyhovel návrhu matky a zveril mal. dieťa do jej osobnej starostlivosti, s čím vyjadrili výslovný súhlas v tomto spore kol. opatrovník mal. dieťaťa, prokurátorka OP v Ružomberku a tiež v neposlednom rade Z. G.ová, ktorej mal. dieťa bolo neodkladným opatrením odovzdané do starostlivosti v priebehu tohto konania. Pokiaľ psychologička odporučila časté návštevy v domácom prostredí matky v počiatočnom období zverenia mal. dieťaťa do jej osobnej starostlivosti, tieto budú vykonávané v rámci uloženého výchovného opatrenia - určeného dohľadu nad výchovou mal. dieťaťa (konanie začaté ex offo na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok) s poukazom na ust. § 37 ods.2 písm. b/ Zákona o rodine. Dohľad bude vykonávaný za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok a mesta Ružomberok. Súd bude pravidelne vyhodnocovať správy od týchto zainteresovaných orgánov, a to v častejšej frekvencii najmä v období po rozhodnutí veci.

23. Preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

24. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko ide o mimosporové konanie a CMP neustanovuje inak. Súd nezistil existenciu takých okolností prípadu, s ohľadom na ktoré by bolo spravodlivé náhradu trov konania tomu ktorému účastníkovi priznať (§ 55 CMP). Súd poukazuje, že žiaden z účastníkov konania ani nenavrhol v konaní náhradu trov konania mu priznať (§ 57 CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku súdu prvej inštancie možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Ružomberok písomne v 4 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1,2 CSP) - a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto

konania - uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods.1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods.1,2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na uskutočnenie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov; ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí - rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak bola v rozhodnutí upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému (§ 370 ods. 1 CMP) pred uskutočnením výkonu rozhodnutia po vydaní uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia alebo súčasne s vydaním tohto uznesenia môže súd vykonať úkony a opatrenia smerujúce k tomu, aby došlo k dobrovoľnému splneniu povinnosti. (§ 378 CMP). Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, súd môže uložiť povinnému pokutu do 1 000 eur. Pokutu možno uložiť aj opakovane za každé porušenie povinnosti vyplývajúcej z rozhodnutia. (§ 382 CMP). Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu a) rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu, b) prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (§ 383 ods. 1 CMP).

Súd odníme maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť, a postará sa o jeho odovzdanie tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať. (§ 386 ods. 1 CMP)